

En vals i Roslagen

◊ FAR MAN skämta med knätof-sarna? Får man avsluta en seriös LP fyllt av folkmusikens främsta låtar med en latinamerikansk rytmad sak? Kan man i ortodoxa spel-manskretsar ändå "gå an". Norrtelje Elitkapell kan.

— Fast det är förstas en balans-akt vi genomför, säger en av Elitkapellets sex medlemmar Mats Andersson, Norrtälje. Vi vill avstå från den renlirighet som till sist medför stagnation.

— Man måste leka också för att få ha musiken kvar, säger Sven Fredriksson.

◊ NORRTELJE ELITKAPELLS 4nåstan femåriga tillvaro har avsett två LP, tre riksspelmän, en tramporgel, mycket spelglädje, danskvällar och konserter och spel-mansstämmor. De sex är:

Mats Andersson, född i upp-ländska Nora. Fadern spelade dragspel, modern sjöng skillingtryck för grabben. Hans instrument blev klarinett, han blev riksspelman, han är musiklärare i Norrtälje.

Tomas Adebom, född i Ununge, är byggnadssnickare, musikcirkelledare och håller sig till fiol. Men mandolin och gitarr ingår i hans förflutna. Riksspelman med en morfar som klämde bälgospel.

Sten Blomström, fångvårdsman i Norrtälje, bördig från Hälsingland med en morfar som spelade dragspel.

Sven Fredriksson, musiklärare i Norrtälje.

— Farsan spelade munspel, mor-

san sjöng, kommenterar han sitt musikaliska föräldrarvarv. Sven tar hand om gitarr och dragspel i Elitkapellet.

Peter "Puma" Hedlund, Stockholm, riksspelman och kompositör, är kapellets nyckelharpist, och Per-Ove Glaadh, Stockholm, spelar bas och klarinett.

◊ DE HADE EN KVINNA i gänget förut. Hon introducerade tramporgel i sammanhanget. Och den insatsen fortsätter sextetten att använda sig av, tramporgeln alltså.

— Det bor en oförlöst musikalitet hos envar egentligen, säger byggnadssnickare Tomas Adebom filosofierande med lite ölskum i mungipan.

Vi sitter uppe hos Mats Andersson, som hyr Norrtälje stads enda parisiska takvåning, paradoxalt nog i Västerskolans övervåning.

Under oss bankar en av musikskolans slagsverkselver musten ur sina instrument för öppna fönster. Ännu en slagverksmam bankar i övningssyfte i en annan avdelning av Västerskolan. Inflation i rytm. Tål Elitkapellets sex gossar alla denna storbandsbankning, dis-cotrycket, popdecibel?

— Du ska veta att vi är allätare, menar Mats och Sven. Allt som är bra gjort och framfört med stil är intressant musik.

— Jag gillar väldigt mycket mer än bara den folkmusik vi spelar själva i kapellet, säger Tomas.

◊ DE SPELAR aldrig färdiga ar-rangemang. Däremot spelar de

ihop sig inför konserter och danskvällar.

— Dansen ja. Dansmusik är folk-musikens eget vara, dess viktiga funktion, menar Mats Andersson. Men vi vill nå en bred musikpublik, göra bredare låtar utan att tappa innehållet, själen.

— Att enögt hålla sig till smala låtar, det är det räddaste vi är för, säger de. Men vi måste ju veta hur vi står i traditionen. Den är viktig.

◊ DET SKA FINNAS EN äkthet, understryker de, och en utveckling. När spelmän klär sig i höghalsad lantskjorta till vardags, klipper sig tvärs över med spillkumslugg, an-lägger småglasögon med metall-bågar och ser pliriga ut, som ett skillingtryck själva, då går det för långt.

— De tongivande typerna är fris-ka typer, säger de. Titta på den ur-sunde Eric Sahlström, han larvar inte till sig. Han är äkta rakt igenom.

— Sekterismen som brer ut sig som eksem bland de nygamla är svårtuthärdlig.

Norrtelje Elitkapell knyckte namnet efter f d Skebo Elitkapell som spelade på 30-talet.

◊ DE HAR INTE letat efter upp-teckningar. De hör saker och spelar ihop låten tillsammans. Nora-marschen t ex har Mats lärt sig efter klarinettspelmannen Jon Erik Schedin.

— Vispolskan från Ununge som John Olsson upp-tecknat, den kom en gubbe fram och sjöng i Björk-

□ NORRTELJE ELITKAPELL, fem år gammalt, rustar sig för en vals i Roslagen. Snart kommer det vackra sommarfolket som vill dansa till gammal ton i ny tappning. Medlemmarna är fr v Per Hedlund, Tomas Adebom, Mats Andersson, Sten Blomström, Sven Fredriksson och Per-Ove Glaadh

linge.

Fasterna Nidvisa sjunger Norrtelje Elitkapell också.

— Vi sjunger ibland när det känns så. Rösterna är inte hundra-procentiga men det ingår i stilen, liksom.

"Fasta flicker di e så stolska/ di går te Esta å danser polska/polska kan di inte dansa alls/ di bäre

trassler å danser vals", sjunger Elitkapellet.

◊ EN VALS i Roslagen som tema för en folkmusikfestival, det kan kapellet tänka sig, säger man. Det skulle sitta fint. Det finns genuin folkmusik i Roslagen. Men inte som i Dalarna förstas.

— Där är landet som en gryta

som håller traditionen kokande. Roslagen är en öppen kust, där melodierna färdats ut över Ålands hav med sjöfolket, säger Mats.

Nu kommer danstiden, då Elitkapellet spelar för det vackra sommarfolket som vill dansa till gammal ton i ny tappning.

ELLIE OLIN (Text)
GÖSTA JANSSON (Foto)